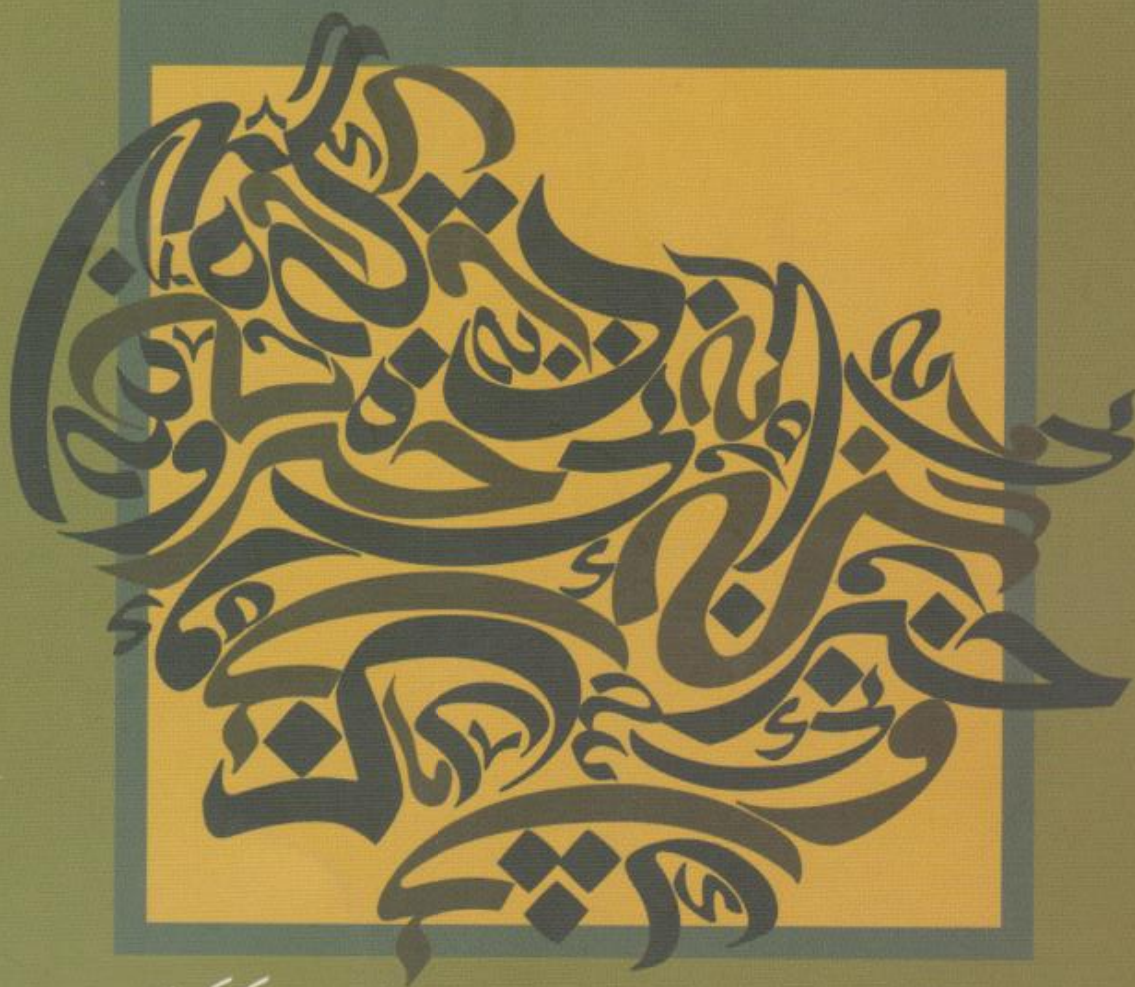

په‌خشانگای زانگۆی کوردستان

بە ماڵه ئێده بچ پروک

نووسین و کۆکردنه‌وه:

زه‌که‌ریا بز دووده

بنه ماگه لی نه ده بی چیرۆک

زه که ریا بزد و ودم

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

پاییزی ۱۳۹۹

فهرست نویسی

سرشناسه: بزودده، زکریا، ۱۳۵۹- عنوان و نام پدیدآور: بنه ماگه لی نه ده بی چیرۆک / زه که ریا بزودده. مشخصات نشر: سنندج: دانشگاه کردستان، ۱۳۹۹. مشخصات ظاهری: ۲۹۹ ص. شابک: ۴-۴۵-۶۷۰۲-۶۲۲-۹۷۸. وضعیت فهرست نویسی: فیپا. یادداشت: کردی. موضوع: ادبیات کردی — راهنمای آموزشی (عالی). موضوع: Kurdish literature — Study and teaching (Higher) and teaching (Higher). رده بندی کنگره: PIR ۳۲۵۶. رده بندی دیویی: ۹ / ۰۷۶ / ۸۱. شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۷۰۷۸۹. وضعیت رکورد: فیپا.

بنه ماگه لی نه ده بی چیرۆک

نووسەر: زه که ریا بزودده

پیداچوونه وه: ماجد مه ردۆخ رۆحانی

دیزاین: وریا دیوانی

پرووبه رگ: حه میدره زا زه پری

په خشانگا: زانکۆی کوردستان

سال و ژماره ی چاپ: ۱۳۹۹ / یه که م

نه ژمار: ۱۰۰۰ به رگ

نرخ: ۴۵۰۰۰ تمه ن

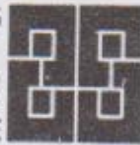
ناوهندی بلاوکردنه وه: بلاوگه ی کتیبی ماد

(ناویشان: سنه، چوارپێیانی شه هیدان، شاره کتیبی عیزه تی، قاتی یه که م)

شابک: ۴-۴۵-۶۷۰۲-۶۲۲-۹۷۸

توزینکەهی کوردستان ناسی
پژوهشکده کردستان شناسی
KURDISTAN STUDIES INSTITUTE

سنندج، بلوار پاسداران، دانشگاه کردستان

کدپستی: ۶۶۱۷۷-۱۵۱۷۵

تلفن: ۰۸۷ ۳۳۶۲۴۰۰۷

www.ksi.uok.ac.ir

info@uok.ac.ir

کۆکردنه وه، نووسین و به رهه م هینانی ئەم کتیبه کارئیکی دژوار و درێژخایه ن بوو؛ که به بی یارمه تی
چهند هاوکاری دلسۆز و خوشه ویستم، بۆم به رێوه نه ده چوو.

سیاس بۆ مامۆستای به رێزم ماجد مه ردۆخ رۆحانی که به پیشنیاره پسرپۆرانه کانیان له باری
زمان ناسیبه وه و به پێداچوونه وه یدا وه کوو باوکیکی دلسۆز، رۆئیکی گرنگیان له ره وتی ئاماده کردنی
ئەم کتیبه دا بوو.

ههروه ها سپاسی هاوڕێانی ئازیزم عه تا نه هایي، عه زیز مه حموودپوور، سه ید قادر هیدایه تی،
مه محمده غولامی، وریا دیوانی، د. ره حمان وه یسی، د. بیرووز چه مه ن ئارا، د. سیرووس ته میری و
کلوان موحه ممه دپوور ته که م که به پیشنیاره کانیان یارمه تیان دام و دلگه رمیان کردم.

ههروه ها به پێویستی ئە زانم به رێزو ئیحه ترامه وه نیوی چیرۆکنووسانی هینژا که چیرۆکه کانیانم له م
کتیبه دا هیناوه و زۆریان لی شت فیربووم، به هینمه وه.

به ته ربیبی ته لف و بی: برایم ته حمه د، نه جیبه ته حمه د، فه ره اد پیربال، شیرزاد چه سه ن، چنوور
سه عیدی، محه ممه د ره مه زانی، عه لی غولامعه لی، چه سه ن قزنجی، بریا کاکه سووری، عه زیز
مه حموودپوور، عه تا محه ممه د، عه تا نه هایي و سه ید قادر هیدایه تی.

له ته جمه دا سپاسی به رێزان سووسه ن گوفتاری، ئیسه حق بز دووده، ساریسا ره حیمی و کیانووش
عه ممه دی ته که م که هه ر کام به جوړئیک یارمه تیان دام.

پښت

- پښتہ کی ټه لف
- ۱..... پښتہ یه که م: چیرۆک چیه ؟
- ۱۳..... پښتہ دوووه م: گه لاله
- ۲۴..... زه لکاو (شیرزاد حه سه ن)
- ۷۱..... که ل (بریا کاکه سووری)
- ۸۱..... دواین وینه ی پیاوکی نامۆ (سه ید قادر هیدایه تی)
- ۹۱..... پښتہ سینه م: که سایه تی و پښکه ش کردنی که سه کان
- ۱۰۱..... پانچا (نه جیبه ټه حمه د)
- ۱۰۹..... کونړه ووه ری (برایم ټه حمه د)
- ۱۲۲..... ته قریبه ن پیاوکی ټاوا (عه زیزمه حموودپوور)
- ۱۳۱..... پښتہ چواره م: گوشه نیگاگان
- ۱۴۱..... چیرۆکینک بو خوشکی ره حمه ت (عه تانه هایه ی)
- ۱۶۳..... مردنی سه ربازه هه لها تووه که له گیرانه ووه ی هاوړنیکانیدا (عه تا محه ممه د)
- ۱۷۵..... تاقه قامکی بو ټامازه (چنوور سه عیدی)
- ۱۸۵..... پښتہ پینجه م: ناوهرۆک
- ۱۹۳..... پښکه نینی گه دا (حسه ن قزلجی)
- ۲۰۰..... عهینه ک و سه معه ک (محه ممه دره مه زانی)
- ۲۱۴..... مارلین (شیرزاد حه سه ن)
- ۲۳۱..... پښتہ شه شه م: چیرۆک، فه نتازیا و خه یال
- ۲۳۳..... ټه و بالنده برینداره که منم (عه تانه هایه ی)
- ۲۵۶..... سه فه ری سیفر (عه لی غولامعه لی)
- ۲۶۳..... ټه سرین (زه که ریا بز دووده)
- ۲۶۹..... گولاله کتیویه کانی کوته ل (فه رهاد پیربال)
- ۲۸۱..... فه رهنگوک
- ۲۸۳..... سه رچلوه کان

پیشه کی

سنى سال له وه پيش، كاتى كه بويه كه م جار وانه ي بنه ماگه لى نه ده بى چيروكم له رانستگاي كوردستان، به دهرس، ده گوته وه، هه ر چه ندى سه رنجم دا، كتىبىكم وه به رچاو نه كه وت كه بو وتنه وه ي نه و وانه يه، كه لكى لى وه ر بگرم. هه ر نه و كاته بيرم له وه كرده وه كه كتىبخانه ي كوردى چه ندى پيوست به ناوه ها كتىبىكه؛ وه ك نه و تمووتانه له به شى ئينگليسيدا بو وانه گوتنه وه كه لكان لى وه ر ده گرم. به و پيه له ماوه ي نه م سنى ساله دا، هه ولم دا هه ندىك كورته چيروكى كوردى كو بكه مه وه كه بو وتنه وه ي بنه ماگه لى نه ده بى چيروك بتوانم به كار يان بينم.

جا وه ره و به چه ن زار و شيوه زار چيروك كو بكه وه! دياره نه مه كارىكى به ر بلا و و درى خايه ن و دژواره و به تا كه كه سيك جيبه جى ناييت. هه ر بويه تيشكم خسته سه ر زارى ناوه ر است و هه ندىك چيروكم كو كرده وه كه هه م له بارى ته كنكى و هه م له بوارى ناوه رو كه وه، بو نه و وانه يه گونجا و بن. دياره چيروكممان به زارى ناوه ر است زوره و هه لباردن له نيوان نه و چيروكانه، كارىكى ناسايى نيه و پيوستى به پيوه ريكى تاييه ت هه يه. نه من به پيوه رى ته كنكى و ناوه رو كه وه، نه م چيروكانه م هه لباردوو و به گومان زورن نه و چيروكانه ي كه يا وه پيش چاوم نه كه وتوون و يان ماوه ي خويندنه وه ي نه بووه و نه مه ش به و مانايه نيه كه نه م چيروكانه ي هه لمباردوون، هه لكه وتووى چيروكگه لى نه ده بى كوردين.

له م كتىبه دا هه ولم داوه بنه ماگه لى نه ده بى چيروك، وه كوو: گه لاله، كه سايه تى، گوتنه نى گاكان و ناوه روك، باس بكه م و له رومان و چيروكه كورديه كاندا نموونه ي بو عيتمه وه. له رومانه كاندا زورتر له «گره وى به ختى هه لاله» و «گولى شوران» سى عه تا

نه هایی و «گابور» سی سید قادر هیدایه تی که لکم و هرگرتووه. پاش هر کام له م به شانه
سی چیرۆکم هه لێژاردووه و دهقی چیرۆکه کانم هیناوو ته ووه و له نه نجامی
چیرۆکه کاندا، هه ندیک پرسیارم ئاراسته ی خوینهر کردووه که به ئاوردانه ووه له و
پرسیارانه، باشتر له چیرۆکه کان تی بگات و پرۆقه یه ک بیته بۆ چیرۆک خویندنه ووه.

زه که ریا بز دووده

هاوینی ۱۳۹۹